

Lapsus telefònics

Deia Sigmund Freud que els lapsus verbals, els errors involuntaris, revelen en moltes ocasions problemes psicològics i conflictes interns que d'altra manera seria difícil d'advertir. Per dir-ho d'una altra manera, que quan menys ens interessa ens pot caure als peus la màscara amb què protegim els nostres pensaments més amagats.

Una cosa similar degué ser el que li va passar la setmana passada al vice-president i ministre d'Economia del govern espanyol, Rodrigo Rato. Rato va provocar una autèntica desbandada entre els accionistes de Telefónica, quan va anunciar, per error, en unes jornades organitzades per *The Economist* a Madrid, que les tarifes "urbanes" de la companyia baixarien l'any que ve entre un 20% i un 50%. En pocs minuts, la cotització de les accions de Telefónica, les famoses "matildes", va caure un 4% i va fer que el mateix Ministeri d'Economia hagués de rectificar en un comunicat les paraules del ministre justificant la relliscada per un error en el text del discurs. Segons el ministeri, al que es referia Rato era a una reducció de les trucades "provincials", "nacionals" i "internacionals" (i després diuen que el diner no té pàtria).

Potser sí, però en tot cas era un error que posava el dit en la llaga: l'abril passat, el govern cental va autoritzar a Telefónica no una baixada, sinó una pujada en les tarifes metropolitanes, "urbanes" segons el ministre, de més d'un 50% de mitjana, que es farà efectiva entre l'abril i el novembre de l'any vinent. Un increment difícilment justificable quan el govern no s'ha cansat de repetir que la privatització de Telefónica i l'entrada d'un competidor en el mercat com serà Retevisión els primers que beneficiarà seran els usuaris, que pagaran menys per les trucades. Doncs res de res, al contrari: pujada de les trucades més freqüents i les que més diners deixen a la companyia. Precisament per això els inversors van reaccionar amb pànic a l'anunci maldestre d'aquesta baixada, i van rectificar sàviament quan van saber que eren tota la resta de trucades les que baixen.

Per tant, resulta significatiu el lapsus de Rato, o del qui

li va escriure el discurs, o dels dos i de tot el gabinet del ministeri, que no s'adonaren de la pífia fins que el mal ja estava fet. Però no és l'únic indicatiu d'esquizofrènia ultraliberal-intervencionista, hi ha altres elements que revelen quina és la contradicció interna en què ha caigut l'executiu espanyol: el titular de Foment, Rafael Arias Salgado, ha dit que espera que Telefónica no apliqui l'augment de les tarifes urbanes a què ha estat autoritzada. No hi ha qui ho entengui. Però tot té explicació en aquest món, o gairebé.

L'autorització d'increment d'aquestes tarifes i la quota

mensual dels abonats es va decidir per compensar Telefónica pels perjudicis que li ocasionarà l'entrada en el mercat de Retevisión, i en especial pel preu d'interconnexió que cobrarà a la nova companyia. És a dir, el preu d'utilització de les línies de Telefónica per fer-hi passar les trucades de Retevisión. El Ministeri de Foment va haver de moderar les exigències de Telefónica, que volia barrar el pas al competidor posant-li un peatge prohibitiu. Al mateix temps, l'estat estava en plena operació de privatització total de la companyia, de manera que li interessava que pugés el preu de les accions, i potser per tot això va anunciar l'augment.

Però també hi ha altres explicacions, com també en té el fet que Foment hagi fet orelles sordes a l'opinió de la Co-

missió Europea: Telefónica encara hauria de reduir més les tarifes d'interconnexió de cara a la liberalització total del sector a finals del 98. I no són altres que l'especial relació entre el govern i la companyia que presideix Juan Villalonga, amic des de la infantesa de José María Aznar. Un president d'una empresa totalment privada (cal recordar-ho) que ha fet servir els beneficis d'una companyia de telecomunicacions que encara té el monopoli de fet de la telefonia bàsica per controlar Antena 3 TV i muntar Vía Digital, de moment. Que Villalonga projecta un grup multimèdia al servei dels interessos del PP és evident.

De manera que avui per tu i demà per mi i la competència que esperi, i els usuaris que s'aguantin. I els grans accionistes de Telefónica, l'anomenat nucli dur? Aquests miraran cap a un altre lloc sempre que la relació amb el poder serveixi per millorar els resultats. ■

TONI CANIS

"És significatiu el lapsus de Rato, o del qui li va escriure el discurs, que no s'adonaren de la pífia fins que el mal ja estava fet. Però no és l'únic indicatiu d'esquizofrènia ultraliberal-intervencionista."